

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 37Csp/51/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117206668
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2019:7117206668.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Borisom Brondošom v spore žalobcu B. I., C.. X.X.XXXX, S. S. XX, I., zastúpeného JUDr. Petrom Baranom, advokátom so sídlom Námestie SNP 538/16, Stropkov, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 975,18 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 975,18 eura od 29.3.2017 do zaplatenia a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 20.3.2017 žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorú odôvodnil tým, že žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 11.12.2012 Zmluvu o revolvingovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mal byť zo strany žalovaného žalobcovi poskytnutý úver vo výške 780,- EUR. Žalobca sa na základe predmetnej úverovej zmluvy zaviazal v 42 - och mesačných splátkach po 41,79 EUR vrátiť žalovanému istinu úveru spolu s odplatom za poskytnutý úver vo výške 1.755,18 EUR. Vychádzajúc z obsahu predmetnej revolvingovej zmluvy je zrejmé, že táto v časti úveru ani revolvingu neobsahuje údaje o podmienkach upravujúcich čerpanie úveru tak ako to vyžaduje ustanovenie paragrafu 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda uvedenie či ide o hotovostné alebo bezhotovostné čerpanie, jednorázové, prípadne uskutočnené vo viacerých platbách. Predmetná zmluva o revolvingovom úvere v časti úveru ani revolvingu ďalej neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti a neobsahuje údaj, resp. nečlenia splátky úveru na termíny istiny a úroku a iných poplatkov. Predmetná zmluva o revolvingovom úvere v časti revolvingu ďalej absolútne neobsahuje údaj o výške úrokov a iných poplatkov. Predmetná zmluva obsahujú väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovení, ktoré sú v zrejmom a hrubom rozpore s dobrými mravmi. Napríklad odplata za poskytnutie úveru dosahuje úroveň 70%, čo niekoľkonásobne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom ako i s dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je totiž potrebné považovať dohodu o výške ročnej odplaty v miere 70% poskytnutých finančných prostriedkov za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navrhuje teda, aby bol žalovaný povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 975,18 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 975,18 eura od 19.1.2017 do zaplatenia.

2. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 3.4.2017 uviedol, že napadá dôvodnosť žaloby v celom rozsahu, ktorú navrhuje zamietnuť z dôvodov rozporu podanej žaloby v časti o vydaní bezdôvodného obohatenia s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, premlčania nároku žalobcu a pod.. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere medzi účastníkmi konania nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by sa istina, úroky alebo poplatky uhrádzali v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a podobne. To však nie je prípad zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Význam osobitného rozpisovania jednotlivých položiek spočíva resp. súvisí s otázkou plnenia záväzku. Ak sa jednou splátkou uhrádza aj istina a úrok, potom záväzok je splnený pripísaním sumy úhrady na účet veriteľa. Ak by sa uskutočnená úhrada nepostačovala na ich úplné splatenie (teda celej splátky), potom v zmysle zákonného pravidla sa platba použije najskôr na úhradu istiny a následne na úrok. To znamená, že v prípade, ak splátkou uhrádza aj istina a úrok nemá rozlišovanie danej splátky na časť istina a časť úrok žiadny reálny a praktický význam. V prípadoch, kedy sa istina a úroky uhrádzajú samostatne (teda v iných termínoch splatnosti, s iným počtom splátok) ale by také rozlišovanie význam malo, z hľadiska spomenutej informovanosti spotrebiteľa a to práve s ohľadom na okamih splnenia záväzkov. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti ako aj počet splátok. Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje zákonom vyžadovanú výšku splátky, termín splatnosti splátky (ku ktorému dňu sa platí) a počet splátok, teda aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Nad rámec toho obsahuje aj dátum splatnosti prvej splátky (vo vyššie spomenutom Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi). Pri výklade označeného ustanovenia ZoSÚ aký vyplýva z návrhu, a teda rozpisovaní splátky by nebolo reálne možné vypočítať údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej aj RPMN). V zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva obsahuje náležitosť aj podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. Nakoľko ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere sú výsledkom implementácie vyššie spomínanej smernice Rady 2008/48, je dôležité a podstatné vychádzať pri výklade § 9 ods. 2 písm. k) zákona aj z jej ustanovení. Osobitne to určuje ako povinnosť aj článok 22 odstavec 1 smernice. Z uvedených jazykových verzií smernice teda vyplýva požiadavka na uvádzanie počtu platieb, nie ich rozpisovanie. Predmetná smernica má v rámci úniijného práva povahu plnej harmonizácie. Členské štáty preto nie sú oprávnené či už legislatívne (v podobe prijímania právnych noriem) alebo aplikačne (v podobe rozhodovania svojich orgánov) prijímať odchylné ustanovenia. Výslovne to vyplýva z článku 22 smernice. Keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Článok 22 predstavuje obmedzenie nielen pre štát ako tvorca právnej úpravy (prostredníctvom príslušných orgánov), ale aj z hľadiska výkladu a aplikácie právnej normy. Ani pri vytváraní právnej normy, a ani pri jej aplikácii nie je v zmysle článku 22 smernice možné a prípustné jej porušenie (či už neprevzatí niektorej požiadavky zo smernice, ale ani je rozšírenie spočívajúce vo formulovaní nových požiadaviek). Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí nerešpektoval skutočnosť, že ním uvádzaný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona predstavuje porušenie ustanovenia smernice (na ktorej nepriamy účinok je povinný prihliadať ex offo, pričom záväznosť v tomto smere mu určuje aj spomenuté ustanovenie článku 22 smernice). Podľa článku 10, ods. 1 písm. h) spomenutej smernice má zmluva obsahovať výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Podľa nemeckej jazykovej verzie ide o náležitosť vyjadrenú ako „ der Betrag, die Anzahl und die Periodizität der vom Verbraucher zu leistenden Zahlungen und gegebenenfalls die Reihenfolge, in der die Zahlungen auf verschiedene ausstehende Restbeträge, für die unterschiedliche Sollzinssätze gelten, zum Zwecke der Rückzahlung angerechnet werden,“, podľa anglickej jazykovej verzie „, the amount, number and frequency of payments to be made by the consumer and, where appropriate, the order in which payments will be allocated to different outstanding balances charged at different borrowing rates for the purposes of reimbursement“, a podľa českej jazykovej verzie „ výši, počet a četnosť platieb, jež má spotřebitel provést, a případně způsob přirazování platieb k jednotlivým dlužným částkám s různými vypůjčnými úrokovými sadzbami pro účely splácení;“. Z uvedených jazykových verzií smernice teda vyplýva požiadavka na uvádzanie počtu platieb, nie ich rozpisovanie. Na základe uvedeného tvrdí, že pri výklade § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ je nutné vychádzať zo znenia smernice, ktoré tvrdenia navrhovateľa o rozpisovaní splátky popiera. Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje všetky zákonom určené náležitosti a úver, ktorý bol poskytnutý na jej základe nie je bezúročným a bez poplatkov. Skutočnosť, že tvrdenia žalobcu ohľadne nedostatkov v zmluve sú

pochybné napokon je možné podporiť aj faktom súvisiacim s konaním pred Súdny dvorom EÚ vo veci C- 42/2015. V uvedenom konaní o predbežnej otázke bolo rozhodnuté nasledovne: Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

3. Žalobca v podaní zo dňa 20.7.2017 okrem iného uviedol, že námietka premlčania uplatnená žalovaným v predmetnom odpore je nedôvodná. Ďalej namietal, že vo formulári nebol uvedený údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru, že na daný prípad nie je možné použiť predpisy obchodného práva (ust. § 502 Obch. zák.), neuvedenie správnej výšky RPMN a považuje dohodu o poskytnutí služby za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

4. Okresný súd Košice I rozsudkom z 5.10.2017 č.k. 37Csp/51/2017-71 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 975,18 eura s 5% úrokom z omeškania od 29.3.2017 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku žalobcu titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že účastníci uzatvorili dňa 11.12.2012 zmluvu o revolvingovom úvere v zmysle ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úverový rámec vo výške 780,-eur s výškou mesačnej splátky v sume 41,74 eur s dobou splácania 42 mesiacov. Žalobca sa teda zaviazal vrátiť žalovanému sumu 1.755,18 eura s ročnou úrokovou sadzbou 70,01 %. Žalovaný poskytol žalobcovi titulom zmluvy úverový rámec vo výške 780,-eur, pričom v tomto úverovom rámci bol započítaný aj poplatok, teda v skutočnosti žalovaný poskytol žalobcovi peňažné prostriedky vo výške 667,73 eura. Žalobca vrátil žalovanému titulom zmluvy sumu 1.755,18 eura. Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný. V konaní mal súd za preukázané, že žalovaný nesporne poskytol žalobcovi peňažné prostriedky v sume 667,73 eura titulom zmluvy o revolvingovom úvere, ktorý súd považuje za bezúročný a bez poplatkov. Na strane žalobcu ide o prípad plnenia bez právneho dôvodu. Žalovaný sa na úkor žalobcu podľa názoru súdu bezdôvodne obohatil, keďže získal majetkový prospech s plnením bez právneho dôvodu. Výška bezdôvodného obohatenia spočíva v rozdieli medzi poskytnutými peňažnými prostriedkami zo strany žalovaného t.j. 667,73 eur a vrátenými peňažnými prostriedkami zo strany žalobcu v sume 1.755,18 eura. Súd teda zaviazal žalovaného vydať žalobcovi predmet bezdôvodného obohatenia v sume 975,18 eura. Podľa názoru súdu námietka premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vznesená žalovaným nie je dôvodná, keďže žalobca podal žalobu na súde dňa 20.3.2017 a preto nemohlo dôjsť k uplynutiu 3-ročnej objektívnej premlčacej doby. Vzhľadom na to, že žalovaný je v omeškani s plnením peňažného záväzku uložil mu súd povinnosť zaplatiť žalovanú sumu s 5% ročným úrokom z omeškania od 29.3.2017 do zaplatenia.

5. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcom výroku podal včas odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok vo vyhovujúcom výroku zmenil, žalobu zamietol a priznal mu náhradu trov konania. V odvolaní uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v tom, že žalovaná suma predstavuje bezdôvodné obohatenie, pretože úver bol poskytnutý na základe zmluvy, ktorá je bezúročná a bez poplatkov je nesprávny a popiera účel a zmysel zákona a odporuje požiadavkám vysloveným Súdny dvorom. Súd prvej inštancie rozhodol na základe nesprávnych skutkových a právnych záverov, nakoľko ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. nevykladal v súlade s ustanovením smernice 2008/48/ES. V zmysle záverov Súdneho dvora sa požiadavka na jednotlivé náležitosti uvádzané v zmluve o spotrebiteľskom úvere a následok jej nedodržania spočívajúci v bezúročnosti má chápať tak, že tento následok nastáva iba v prípade, ak neuvedenie náležitosti neumožňuje posúdiť spotrebiteľovi rozsah svojho záväzku. Uvádzanie „výšky, počtu a termínov splatnosti splátok“ neznamenajú rozčlenenie na čas istiny, časť úrok a časť iné poplatky. Rozhodol tak nielen o tom Súdny dvor, ale jeho názor prevzala napr. aj Národná banka Slovenska. Skutočnosť, že závery súdov o rozčleňovaní splátky sú nedôvodné a nesprávne potvrdzuje aj to, že na základe novely zákona č. 129/2010 Z.z. ktorá bola schválená v Národnej rade. V § ods. 2 písm. i/ sa slova „a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádza slovami „frekvenciu splátok a“. Ak by zmluva mala obsahovať rozpísanie splátky, potom nevidí žiadny zmysel práva od spotrebiteľa požadovať amortizačnú tabuľku podľa § 9 ods. 5 zákona. Účelom právnej úpravy uvádzania splátky v spotrebiteľskej úverovej zmluve je to, aby bol spotrebiteľ informovaný o svojej povinnosti. Úloha v rozpisovaní splátky je založená na predpoklade, že každá splátka by mala obsahovať rovnakú časť,

pripadajúcu na úrok a na istinu úveru. To však odporuje zákonu, ktorý vyslovene predpokladá úvery bez amortizácie istiny počas splácania, alebo s rovnomernou úhradou istiny a úrokov počas celého splácania alebo anuitné splácanie. Závery súdu ohľadne dohody o poskytovaní služieb nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu.

7. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdil.

6. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 389 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, nakoľko na daný prípad nesprávne aplikoval ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z., v dôsledku čoho dospel k nesprávnemu právnemu záveru o tom, že daný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ - k/, r/ a y/. Z vyššie cit. ust. § 9 ods. 2 písm. k/ vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Spotrebiteľ musí byť totiž zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti, teda splácať istinu, úroky a iné poplatky vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd považuje za nesprávny názor súdu prvej inštancie, ktorý skutočnosť, že v Zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú uvedené jednotlivé zložky splátky, je v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. Z vyššie cit. ust. nevyplýva, aby v zmluve bol uvedený presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k/ uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokomfortného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Ani z dôvodovej správy k tomuto zákonu nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. k/ tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v smernici 2008/48. Nie je preto potrebné, aby zmluva obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.04.2018 sp. zn. 3Cdo/56/2018). Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd zrušil rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie bude na daný prípad správne aplikovať spomínané zákonné ustanovenia, prípadne doplniť dokazovanie v potrebnom rozsahu a následne vo veci opätovne rozhodnúť.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou žalobcu, s vyjadrením žalovaného, so zmluvou o revolvingovom úvere č. 8300054971 zo dňa 11.12.2012 a s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými stranami a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca ako dlžník uzatvoril so žalovaným ako veriteľom zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX H. Q. XX.XX.XXXX, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úverový rámec vo výške 780,- eur splatný v 42 mesačných splátkach vo výške 41,74 eura, ročná úroková sadzba 70,01%. Žalobca sa na základe predmetnej úverovej zmluvy zaviazal vrátiť žalovanému istinu úveru spolu s odplatom za poskytnutý úver vo výške 1.755,18 eura.

9. Súd vec právne posúdil nasledovne:

10. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci

predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 až 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a. druh spotrebiteľského úveru,

b. obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c. adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d. meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e. identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f. dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g. celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h. opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i. úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j. ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l. právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m. súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n. prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o. úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p. upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q. veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r. výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s. informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t. právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u. spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v. informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w. právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x. názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

13. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol zmluvný záväzkový vzťah na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300054971 zo dňa 11.12.2012, v zmysle ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úverový rámec vo výške 780,- eur s výškou mesačnej splátky v sume 41,79 eura a s dobou splácania 42 mesiacov. Žalobca sa teda zaviazal vrátiť žalovanému sumu vo výške 1.755,18 eura, ročná úroková sadzba 70,01%.

15. Daný zmluvný vzťah medzi stranami vyplývajúci z predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere Č..XXXXXXXXXX H. Q. XX.XX.XXXX je nutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah a to s ohľadom na zákonné kritériá obsiahnuté v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

16. Spotrebiteľské zmluvy, ktoré možno nazvať aj typové či adhézne, sú zmluvy, ktoré o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ (oferent) zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky jej realizácie. Návrh zmlúv je veľmi často predtlačený na formulároch s tým, že fyzická osoba spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť. U tohto druhu zmlúv sa dopĺňajú údaje o jednom z účastníkov zmluvy - o spotrebiteľovi.

17. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27. 6. 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98, až C-244/98, ako aj z 26. 10. 2006 Mostaza Claro, C-168/05 Zb. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia Súdneho dvora vo veci C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčovská).

18. Súd poznamenáva, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere č. 8300054971 zo dňa 11.12.2012 je typickou štandardnou formulárovou listinou, na ktorú zásadne dopadá súdna kontrola. Vyššie uvedená zmluva bola vopred zo strany žalovaného naformulovaná bez možnosti jej zmeny zo strany spotrebiteľa. Zmluva nebola medzi účastníkmi zmluvného vzťahu individuálne dojednaná. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl. 3 ods. 2 smernice).

19. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd konštatuje, že žalovaný ako veriteľ neuviedol v zmluve o revolvingovom úvere č. 8300054971 zo dňa 11.12.2012 všetky podstatné náležitosti predpokladané v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy keďže neuviedol dobu trvania predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, v dôsledku čoho súd považuje predmetný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov (ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012).

20. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, t.j. v čase uzavretia úverovej zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

21. V zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) a b) cit. zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

22. Súd ďalej konštatuje, že žalovaný ako veriteľ uviedol v predmetnej zmluve nesprávne ročnú percentuálnu mieru nákladov v neprospech spotrebiteľa. Ak bol žalobcovi titulom zmluvy o revolvingovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX H. Q. XX.XX.XXXX poskytnutý úver vo výške 780,- eur splatný v 42 mesačných splátkach vo výške 41,79 eura, pri poplatku za poskytnutie úveru vo výške 112,27 eura (ako to má súd preukázané z vyjadrenia žalobcu zo dňa 20.7.2017), ktoré (tvrdenie) žalovaný účinne nepoprel, predstavuje ročná percentuálna miera nákladov tohto spotrebiteľského úveru 91,57% a nie 70,01% ako je to uvedené v bodoch 5. a 6. predmetnej zmluvy.

23. Na základe vyššie uvedeného výkladu má súd za to, že pre nesplnenie náležitosti vyžadovanej v ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z., ako aj pre nesprávne uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa, je úver poskytnutý na základe vyššie uvedenej zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX H. Q.Ň. XX.XX.XXXX bezúročný a bez poplatkov a to podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) cit. zákona.

24. Nad rámec uvedeného súd uvádza, že Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

25. Dobrými mravmi v občianskoprávných vzťahoch sa v súdnej praxi rozumie súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktorý je v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia a ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť, vystihujúc podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem.

26. Je nepochybné, že neprímerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlom správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprímerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprímeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi.

27. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade, či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje, z akých hľadísk má súd vychádzať, preto závisí v každom prípade na úvahe súdu. Rozhodnutie o tom či sú splnené podmienky pre použite § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo § 39 Občianskeho zákonníka, je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musí byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti.

28. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprímerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška

úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

29. V prejednávanej veci súd zistil, že úroková miera dohodnutá medzi stranami konania v zmluve o revolvingovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX H. Q. XX.XX.XXXX (70,01% ročne) viac ako 6,6-násobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, keďže podľa zdroja Národnej banky SR (<<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>>) boli priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk pre obyvateľstvo v decembri 2012 vo výške 10,58%. Súd má teda za to, že dojednanie zmluvných úrokov vo výške 70,01% ročne v zmluve o revolvingovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX H. Q. XX.XX.XXXX je pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné.

30. Žalovaný poskytol žalobcovi titulom zmluvy Č.. XXXXXXXXXXXX H. Q. XX.XX.XXXX úverový rámec vo výške 780,- eur, pričom v tomto úverovom rámci bol započítaný aj poplatok, teda v skutočnosti žalovaný poskytol žalobcovi peňažné prostriedky vo výške 667,73 eura. Žalobca vrátil žalovanému titulom zmluvy č. 8300054971 zo dňa 11.12.2012 celkovo sumu 1.755,18 eura (ako to vyplýva z oznámenia žalovaného zo dňa 21.9.2016 na č.l. 11).

31. Žalovaný mal právo na vrátenie ním poskytnutej istiny úveru vo výške 667,73 eura a to bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov. Zo strany žalobcu však bolo na základe predmetnej zmluvy poukázané žalovanému plnenie v sume 1.755,18 eura, to znamená o 1.087,45 eura viac ako mal žalovaný nárok. Žalobca ako dominus litis požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 975,18 eura.

32. Podľa ustanovenia § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

33. Podľa ustanovenia § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

34. Podľa ustanovenia § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa musí vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

35. Podľa ustanovenia § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

36. Podľa ustanovenia § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

37. Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám (§ 454 Občianskeho zákonníka). Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka) tomu, na úkor koho sa získal (§ 456 Občianskeho zákonníka). Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením; ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (§ 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

38. Aktívna legitímácia pre uplatnenie práva zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie vyplýva z § 456 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie určuje subjekt, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu oprávneným; je ním ten, na úkor koho sa predmet bezdôvodného obohatenia získal, teda ten, v koho majetkovej sfére došlo k zmenšeniu majetku. Kto je v rámci zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie

pasívne legitimovaným, vyplýva z § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie určuje subjekt, ktorý je povinný vydať získané bezdôvodné obohatenie. Je ním ten, koho majetok sa na úkor druhého bezdôvodne zväčšil.

39. V prejednávanej veci došlo k tomu, že žalovaný preukázateľne a nesporne poskytol žalobcovi peňažné prostriedky vo výške 667,73 eura titulom zmluvy o revolvingovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX H. Q. XX.XX.XXXX, ktorý úver súd z vyššie uvedeného dôvodu považuje za bezúročný a bez poplatkov (ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012). Na strane žalobcu ide o prípad plnenia bez právneho dôvodu, ktoré je jednou zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia. Dôsledkom takéhoto plnenia je obohatenie, obsahom ktorého je získanie určitej majetkovej hodnoty subjektom, ktorému bolo plnené. Z hľadiska hmotno-právneho je žalovaný v právnom vzťahu bezdôvodného obohatenia nositeľom povinnosti (o uloženie ktorej žalobca žiada), preto je v prejednávanej veci pasívne legitimovaný.

40. Žalovaný sa teda na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, keďže získal majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu, pričom toto obohatenie musí vydať žalobcovi. Výška bezdôvodného obohatenia spočíva v rozdieli medzi poskytnutými peňažnými prostriedkami zo strany žalovaného (667,73 eura) a vrátenými peňažnými prostriedkami zo strany žalobcu (1.755,18 eura). Žalobca ako dominus litis požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 975,18 eura. Súd teda zaviazal žalovaného vydať žalobcovi predmet bezdôvodného obohatenia vo výške 975,18 eura.

41. Pokiaľ ide o námietku premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vznesenú žalovaným, súd konštatuje, že podľa ustanovenia § 107 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

42. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. Ich začiatok je upravený odlišne. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že oprávnenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Napríklad ak odo dňa, keď sa oprávnený dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil, do uplatnenia práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia uplynie čas uvedený v ustanovení § 107 ods. 1 a povinný v súdnom konaní vznesie námietku premlčania, právo sa premlčalo, aj keď ide o bezdôvodné obohatenie spôsobené úmyselne. Neprichádza tu už do úvahy objektívna desaťročná premlčacia doba podľa ustanovenia § 107 ods. 2. Podobne je to aj v prípade, ak by ešte boli dané podmienky na plynutie subjektívnej premlčacej doby, ale by už uplynula objektívna premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba totiž môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže presiahnuť.

43. Žalobca uhradzoval jednotlivé mesačné splátky úveru vo výške 41,79 eura od 16.1.2013, pričom sumu vo výške 780,- eur, vrátil žalovanému dňa 16.7.2014 (18 splátok po 41,79 eura). Každá ďalšia mesačná splátka úveru vo výške 41,79 eura počnúc od 16.7.2014 bola bezdôvodným obohatením na strane žalovaného, pričom trojročná objektívna premlčacia doba ohľadne vydania plnenia z bezdôvodného obohatenia začala plynúť dňa 16.7.2014 a uplynula by dňa 16.7.2017. Keďže žalobca podal žalobu na súd dňa 20.3.2017 nemohlo dôjsť k uplynutiu trojročnej objektívnej premlčacej doby.

44. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy oprávnený získal informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia (napríklad o tom, ako možno právne kvalifikovať jeho nárok), nie je pri posudzovaní okamihu

začatia plynutia subjektívnej premičacej doby vôbec relevantné [súd v súvislosti s tým poukázal na právne závery vyjadrené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 67/2011]. I keď je v danom prípade žalobca spotrebiteľ práva neznalý, bolo by neprimeranou ochranou jeho práva, pokiaľ by bol začiatok plynutia subjektívnej premičacej doby posunutý na deň, kedy sa od svojho právneho poradcu dozvedel, že žalovaný sa na jeho úkor obohatil.

45. Pre účely prejednávaneho prípadu treba osobitne poukázať na tú časť odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011, v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premičacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“ (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 169/2017 z 10.1.2018).

46. Zákon č. 129/2010 Z.z. bol vyhlásený v Zbierke zákonov a dňom jeho uverejnenia platí domnieka, že sa stal známy pre každého, koho sa týka. Treba preto vychádzať z toho, že žalobca v čase uzavretia zmluvy vedel, že ak v zmluve chýba údaj o RPMN, resp. termín konečnej splatnosti úveru, úver je bezúročný a bez poplatkov. Jeho tvrdenia, že o bezdôvodnom obohatení sa (subjektívne) dozvedel až po vysvetlení, ktoré mu podal právny poradca pár mesiacov pred podaním žaloby, považuje súd za bezpredmetné. Podľa názoru súdu sa žalobca reálne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu, keď skutočne (preukázateľne) zistil skutkové okolnosti, na základe ktorých mohol podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr, t.j. dňom, v ktorom zaplatil úrok, ktorý nebol povinný zaplatiť. Zo spisu (nie zo zmluvy) súd zistil, že konečná splatnosť úveru bola 16.6.2016, ktorú poslednú splátku žalobca zaplatil, teda týmto dňom žalobca nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia aj o osobe obohateného, pričom žalobca podal žalobu na súd dňa 20.3.2017, teda nemohlo dôjsť k uplynutiu dvojročnej subjektívnej ani trojročnej objektívnej premičacej doby.

47. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

48. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

49. V nadväznosti na vyššie uvedené, pokiaľ ide o určenie dňa omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu, má súd za to, že úroky z omeškania možno žalobcovi priznať iba od toho času, kedy sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR, keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je vymedzený čas plnenia, treba podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že žalovaný je povinný zaplatiť dlžnú sumu prvý deň po tom, čo ho žalobca požiadal o splnenie. Za kvalifikované požiadanie treba v tomto prípade považovať doručenie žaloby žalovanému dňa 27.3.2017, pričom dňom splatnosti nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia bude deň po doručení žaloby žalovanému, t.j. 28.3.2017 (utorok). Prvým dňom omeškania preto bude nasledujúci deň po dni splatnosti, t.j. 29.3.2017.

50. Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola k 29.3.2017 0%.

51. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobe v podstatnej časti vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 975,18 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 975,18 eura od 29.3.2017 do zaplatenia.

52. Podľa ust. § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

53. Podľa ust. § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení ust. § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, nakoľko žalobca mal vo veci neúspech v nepatrnej časti a priznal mu preto nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

55. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (ust. § 38 zákona č. 233/1995 Z.z.) a ktorého vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (ust. § 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).